

Onderwerp Samenwerkingsafspraken Veldwerk Schiphol 2021 en 2022	
Nummer	2020/1195374
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Boekestijn, S.
Telefoonnummer	023-5115707
Email	sboekestijn@haarlem.nl
Kernboodschap	Met de samenwerkingsafspraken Veldwerk Schiphol 2021 en 2022 tussen Schiphol en de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer, kan het Veldwerk Schiphol (hierna Veldwerk) in 2021 en 2022 worden voortgezet. Het Veldwerk geleidt dak- en thuislozen en mensen met verward gedrag op de luchthaven door naar zorg en ondersteuning buiten Schiphol. Hiermee wordt de overlast en het veiligheidsrisico tot een minimum beperkt.
Behandelvoorstel voor commissie	Niet van toepassing
Relevante eerdere besluiten	- Convenant Veldwerk Schiphol 2019/2020 (2018/827925) zoals is vastgesteld in het college van B&W van 8 januari 2019
Besluit College d.d. 5 januari 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. De samenwerkingsovereenkomst Veldwerk Schiphol 2021 en 2022 aan te gaan met de gemeente Haarlemmermeer en Schiphol. 2. De kosten van het besluit ad € 1.382.518 (voor 2 jaar) te dekken uit decentralisatie uitkering maatschappelijke opvang (€ 377.510), de financiering van het ministerie van Justitie en Veiligheid (€ 128.00), de extra bijdrage van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (€475.000), de bijdrage van Schiphol (€ 302.008) en de bijdrage van Haarlemmermeer (€ 100.000). de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Schiphol trekt al jaren dak- en thuislozen en verwarde personen uit heel Nederland en het buitenland aan. Nog dagelijks, ook gedurende de Coronaperiode, strandt er een zeer gevarieerde groep mensen op Schiphol die niet uit eigen initiatief kan of wil vertrekken en overlast of onveiligheid kan veroorzaken. De centrale ligging ten opzichte van het openbaar vervoer en de aantrekkelijke omgeving, -warm, droog, schone wc's, afvalbakken vol eten en zelfs drugs, zijn hier mede debet aan. Het gaat om daklozen en mensen die elders in zorg zijn met psychiatrische en/of verslavingsproblematiek. Daarnaast komen er gestrande reizigers aan die niet via de reguliere route op weg geholpen kunnen worden. Denk aan mensen met dementie, met een verstandelijke beperking, of mensen die zijn geweigerd door verwardheid of dronkenschap.

Gemeente Haarlem, Haarlemmermeer en Schiphol zijn vanaf 2015 samenwerkingspartijen in de aanpak opvang van dak- en thuislozen op de luchthaven Schiphol. De samenwerking is gericht op de dak- en thuisloosheid door verslaving en/of psychiatrische problematiek, ook wel Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) problematiek genoemd.

Omdat het overgrote deel van de dak- en thuislozen afkomstig is uit andere delen van Nederland of uit het buitenland, is het belangrijk dat deze mensen zo snel mogelijk worden doorgeleid. Inmiddels is er een effectieve aanpak ontwikkeld waarbij mensen met verward gedrag zo snel mogelijk worden doorgeleid naar de juist ondersteuning buiten Schiphol, dit kan binnen onze regio zijn maar is meestal buiten onze regio. Het resultaat is een sterke vermindering van de overlast en toeleiding naar zorg van de meeste 'vaste bewoners', vaak met ernstige psychiatrische en/of verslavingsproblematiek.

De huidige samenwerkingsovereenkomst over het Veldwerk tussen Schiphol en gemeenten loopt per 1 januari 2021 af. Om het Veldwerk te kunnen voortzetten maken we met een hernieuwde overeenkomst afspraken voor de periode van 2021 en 2022.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. De samenwerkingsafspraken Veldwerk Schiphol 2021 en 2022 aan te gaan met de gemeente Haarlemmermeer en Schiphol.
2. De kosten van het besluit ad € 1.382.512 (voor 2 jaar) te dekken uit decentralisatie uitkering maatschappelijke opvang (€ 377.510), de extra financiering van het ministerie van Justitie en Veiligheid (€ 128.000), de extra bijdrage van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (€475.000), de bijdrage van Schiphol (€ 302.008) en de bijdrage van Haarlemmermeer (€ 100.000).

3. Beoogd resultaat

Het maken van samenwerkingsafspraken met Schiphol en gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer zodat het Veldwerk op Schiphol wordt voortgezet en daardoor de (dreigend) dak- en thuislozen en mensen met verward gedrag op de luchthaven naar passende zorg en/of ondersteuning buiten Schiphol worden toegeleid.

4. Argumenten

1. *Het besluit past in het beleidskader van Opvang Wonen en Herstel*

Haarlem is op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning vanuit de rol als centrumgemeente verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen in de Regio Midden-Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Schiphol ligt op grondgebied van de Haarlemmermeer en valt hiermee binnen onze regio. De hulpverlening aan dak- en thuislozen op Schiphol is onderdeel van het beleidskader Opvang Wonen en Herstel.

2. *Het voortbestaan van het Veldwerk is in het belang van de gemeente Haarlem.*

Het aantal mensen met problemen dat op Schiphol verblijft is aanzienlijk en de groep is zeer divers. Het gaat hierbij om OGGZ daklozen, illegalen, zorgmijders, (re)migranten en passagiers die op Schiphol stranden en niet in staat zijn om zichzelf te redden. Het veldwerk heeft in 2018 aan 1305 unieke personen hulp verleend, in 2019 waren dit er 1773, waarbij slechts 3% uit onze regio komt. Het resultaat is dat de meeste 'vaste bewoners', vaak met ernstige psychiatrische en/of verslavingsproblematiek, en kwetsbare passanten naar zorg zijn toegeleid. Dit kan binnen onze regio zijn, maar veel vaker worden mensen buiten de regio toegeleid naar passende zorg en ondersteuning.

In de Wmo 2015 is vastgelegd dat daklozen zich tot elke gemeente kunnen wenden voor maatschappelijke opvang (landelijke toegankelijkheid). Vervolgens wordt onderzocht in welke gemeente de betrokkene de meeste kans van slagen heeft op duurzaam herstel. Voor maatschappelijke opvang geldt dat de gemeente waar iemand zich aanmeldt verantwoordelijk is voor de eerste opvang (tot de eventuele warme overdracht zie hierna). De Brede Centrale Toegang en de maatschappelijke opvang zijn niet berekend op de extra aanvragen van Schiphol. Gezien de positieve resultaten op landelijke schaal voor de betrokken doelgroep, is van belang dat de aanpak van dak- en thuislozen en mensen met verward gedrag op Schiphol ook na 2020 kan worden voortgezet.

3. *De bijdrage voor de gemeente Haarlem is lager t.o.v. de afspraken in 2019 en 2020*

De kosten voor 2021 en 2022 van de totale aanpak bedragen € 1.382.512 (€ 691.256 per jaar) en worden betaald middels een cofinanciering. De samenwerkingspartners zijn overeengekomen om de bijdrage voor Schiphol te bekostigen op basis van doelgroep. Dit was voorheen niet mogelijk omdat de cijfers nog niet voldoende inzichtelijk waren. Door de nieuwe verdeelsleutel is de bijdrage voor de gemeente Haarlem voor 2021 en 2022 lager dan in 2019 en 2020.

	Verantwoordelijkheid	Bijdrage 2019 en 2020	Bijdrage 2021 en 2022	Toelichting
Centrumgemeente	Mensen met OGGZ	€ 640.000	€ 377.510	

Haarlem	problematiek en dak - en thuislozen			
Gemeente Haarlemmermeer	Veiligheid Schiphol	-	€ 100.000	
Extra bijdrage Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Zorg voor de doelgroep in Zorg (niet zijnde Kennemerland)	-	€ 475.000	
Extra bijdrage Justitie en Veiligheid	Veiligheid	€ 546.000	€ 128.000	Het ministerie van J&V heeft een eenmalige subsidie verstrekt van € 674.000 voor de jaren 2019 t/m 2022
Schiphol	Gestrande reizigers	€ 250.000	€ 302.008	
Totaal		€ 1.436.000 (€718.000 per jaar)	€ 1.382.512 (€ 691.256 per jaar)	

5. Risico's en kanttekeningen

De afspraken zijn alleen voor de korte termijn.

De toeleiding van de verschillende doelgroepen vindt vooral plaats naar passende zorg en ondersteuning buiten de regio en met de activiteiten vindt een ontlasting van het werk van de Koninklijke Marechaussee (KMAR) plaats. Vandaar dat voor de financiering van de aanpak van de sociale problematiek op Schiphol een beroep is gedaan op het ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: J en V) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna: VWS).

Voor de periode van 2019 en 2020 kon het Veldwerk worden uitgevoerd met een aanzienlijke incidentele financiële bijdrage van J en V en bijdragen van Schiphol en de centrumgemeente Haarlem. Voor het continueren van het Veldwerk hebben we met beide gemeenten gezocht naar structurele oplossingen voor de financiering, maar dat is (nog) niet gelukt.

In tegenstelling tot de verwachting kon voor de aanpak op Schiphol na 2020 geen beroep gedaan worden op structurele middelen op basis van de verdeelmodellen Sociaal Domein van VWS.

Wel is op een aanvraag van de centrumgemeente Haarlem voor het actieplan 'Brede aanpak dak- en thuisloosheid' een eenmalige bijdrage door VWS toegekend voor het Veldwerk, het gaat om € 475.000,- voor twee jaar. Het ministerie onderschrijft hiermee het belang van de aanpak. Met het daarnaast beschikbaar stellen van middelen door Schiphol, de centrumgemeente Haarlem, onze gemeente en een restant van de subsidie van 2019 en 2020 van J en V zijn de activiteiten van het Veldwerk in 2021 en 2022 veilig gesteld.

6. Uitvoering

In de eerste voortgangsrapportage 2021 zullen de baten (bijdragen Ministerie, Schiphol en Haarlemmerweer) geboekt worden en daardoor de lasten verhoogd worden (neutrale mutatie).

De samenwerkingspartijen maken nog aanvullende afspraken met de uitvoerende partijen. Deze afspraken worden vastgelegd in een subsidiebeschikking.

7. Bijlage

1. Samenwerkingsovereenkomst Veldwerk Schiphol 2021 en 2022